

DAGNY JOENSEN
JENS KR. VANG

Í blaðnum leygardagin var prát við Pál Weihe, lækna-
stjóra, sum úr sínum sjónar-
horni svaraði spurningum
um sjúkráhusverkið.

Sosíalurn setti spurningar
um sjúkráhusverkið, út frá
sera hugvekjandi og skil-
góðum sjónarmiði, sum
Eyðun Joensen, sálarfrøð-
ingur á psykiatriskum deild,
skrivaði í farnu viku.

Formaðurin í Sjúkrasyst-
rafelagnum ger niðurstøðu
í tí, sum læknastjórin segði,
um at tað ikki var læknalig
uppgáa at hava sjúklingar
liggjandi á sjúkráhusinum
til røkt.

– Røkt hevur ongantíð
verið ein læknalig uppgáva.
Bert sjúkrasystarar hava út-
búgvng í at veita sjúkra-
røkt, sigur Joan Ziskason.

– Sjúklingar eru innlagdir
vegna ørv fyrri røkt, orsak-
að av skurðviðgerð, medi-
sinskari viðgerð ella vegna
sálarliga sjúku.

Formaðurin í Sjúkrasyst-
rafelagnum finnst eisini at,
at tá tosað verður um pening
í sjúkráhusverkinum, so er
tað altíð um einstakan bráð-
feingis tørv, men at tað ikki
skal gloymast, at vit hava
nógvar sjúklingar við kron-
iskum sjúkum og nógv, sum
liggja á døgga. Tey hava
brúk fyrri serligari røkt frá
sjúkrasysturum.

Vánalig stýring

– Hvussu er tín fatan av
sjúkráhusverkinum, út frá
tínum arbeiði sum fakfel-
agsfólk?

– Eg taki fult undir við tí,
sum Eyðun Joensen skrivur
í sínum sjónarmiði, at tað
er svinari á hvørjum ári at
fáa ein jólapakka, serliga tá
hugsað verður um, at orsøk-
in er vánalig stýring.

– Eg skilji heldur ikki, at
tá peningur er avsettur til
ymsu endamálini, at eingin
konto er fyrri óvantaðum út-
reiðslum, sigur Joan Ziska-
son.

– Tey, sum sita við figgi-
arligu ábyrgdini,ugu byta
peningin út soleiðis, at
stovnað verður ein konto til
óvantaðar útreiðslur, sigur
hon, og vísir til úttálsini
hjá Pál Weihe um málið, tá
leiðslan á Landssjúkrahúsi-
num vildi lata pensjónatíð
aftur, men trýst frá áhuga-
bólum og politikararum
gjörði, at hetta ikki hendi,
hóast leiðslan metti at hetta
var ein loysn at spara, sum
var at liva við.

Engin sparing

– Løgið, at nevna pensj-
ónatíð í hesum sambandi, tí
hetta er ein deild, sum gevur
yvirskot. Henda ætlanin at
steingja er gott dømi um, at
ikki verður hugsað um
brúkararnar í skipanini.

– Avleiðingin er, at just
hesi fólkini, sum hava brúk
fyrri tryggleika, ikki tola
at verða flutt. Tey krevja enn
meira medisn og røkt, um
teirra viðurskipti verða ó-
rógvað.

– Tað sparir ikki um út-
reiðslurnar, sigur Joan Ziska-
son, sum minnir á, at ikki
bert á jolum verða deildir
stongdar, men eisini í

Joan Ziskason, formaður í Sjúkrasystrafelagnum:

- Vit hava ongan orðaðan heilsupolitikk

Tað er gagnligt at áhugabólkar arbeiða fyrri sjúklingar, men tað er
nógv fyrri at áhugabólkar skulu tala at, áðrenn nakað hendir, sigur
formaðurin í sjúkrasystrafelagnum

– Eg havi varhugan
av, at tey, sum stýra á
Landssjúkrahúsinum,
huga bert um at
spara, og ikki taka
fyrilit fyrri sjúkling-
unum – og als ikki fyrri
starvsfólkunum, sigur
Joan Ziskason, fak-
felagsformaður

summarfrítíðini, og at ikki
bert sjúklingar verða órógv-
arðir av hesum, men eisini
sjúkrasystarar o.o. starvs-
fólk, sum mugu flyta við.

– Eg havi varhugan av, at
tey, sum stýra á Landssjúk-
rahúsinum, bert hugsa um
at spara pening, og ikki taka
fyrilit fyrri sjúklingar – og
als ikki starvsfólkunum,
sigur formaðurin.

– Vit hoyra altíð um vana-
ligu viðurskiptini á Lands-
júkrahúsinum, men eru
loysnir, sum kunnu bota um
hetta?

– Orsøkin er m.a. at eingin
starvsfólkapolitikkur er
til á Landssjúkrahúsinum.
Ein slíkur kundir annars giv-
ið tann rætta andan inni á
stovninum. Eitt nú er stórv-
munur á at koma inn á sjúk-
rahúsið í Klaksvík og á
Tvøroyri.

– Tað kemst av, at starvs-
fólkini á Landssjúkrahúsin-
um eru niðurslitin. Arbeids-
gleðin er burtur, tó so at
onkur deild virkar væl, sig-
ur Joan Ziskason.

Hon vísir á, at nógur yvir-
orðnað mál fyrri Lands-

sjúkrahúsið vanta:

Sjúkrasystrastjórin, sum
varð settur herfyri, er farin
úr starvi, og eingin er komin
í hennara stað.

Fyrirstöðuvinnan er flutt
í annað starv, og eingin er
sett fyrri hana.

Nú er varafyrirstöðuvinn-
nan sett í hennara starv, men
hon hevur ongan avloysara,
og situr uppá lænta tíð.

Leiðarin fyrri Heimarøkt-
ina hevur sagt upp og fer í
annað starv 1. oktober, og
enn er ikki lýst eftir nýggj-
um leiðara.

– Tað virkar sum er lítil
virðing er fyrri sjúkrasyst-
raarbeiðinum í leiðsluni. Tað
er eins og verður høvdið
kappað av øllum, sum hevur
við røkt at gera. Eg havi hug
at at átala, at eingin nýggj
leiðsla er sett fyrri Lands-
júkrahúsið, sigur Joan
Ziskason.

– Heldur tú hetta verður
gjørt fyrri at spara pening?

– Nei, tað hugsar eg ikki.
Eitt ella annað stað sita fólk
og arbeiða í leiðsluni, sum
ikki hava virðing fyrri tí
neyðuga í at hava sjúkra-
systraleiðslu, ið bert hevur
ábyrgd, men ongar heimild-
ir. Spyr tú um hvør hevur
ábyrgd, er torført at fáa skil
á tí, sigur Joan Ziskason.

Spurd um ikki leiðslan
kann svara tí, svarar Joan
Ziskason við at seta spurn-
ingin: – Hvør er leiðslan?

– Ber til at samstarva sum
fakfelagsleiðari, um eingin
leiðsla er. Hava fakfeløgini
ikki gjørt nóg mikið?

– Jú, vit hava arbeitt fyrri
at bota um viðurskiptini.
Fyrri sløkum tvørum árum
síðan gjørdi vit uppskot til
nýggjan bygnað.

– Tað einasta, sum er hent
síðani tá, er, at leiðari er
settur fyrri Landssjúkrahúsi-
ð, og at bygnaðarbroytin-
arnar hava bygt ein stóran
yvirbygning omaná heilsu-
verkið, og hevur tikið fólk
úr leiðsluni á Landssjúkra-
húsinum yvir í Heilsumála-
stýrið.

Politikarar ongar reglur a halda seg til

– Er tað ein vansi at poli-
tikarar og áhugabólkar
leggja trýst á leiðsluna á
Landssjúkrahúsinum?

– Tað er ein dygd at hava
áhugabólkar, sum arbeiða
fyrri sjúklingar, men tað er
nógv fyrri at hesir bólkar tala
at, áðrenn nakað hendir, tá
tey, sum arbeiða á Landss-
júkrahúsinum hava lær-
dóm og vitan um tøvvin hjá
einstaka sjúklinginum, sig-
ur Joan Ziskason.

Hon heldur eisini, at tað
er ein vansi, at ongin orð-
aður heilsupolitikkur er til,
serliga tí landsstýrisfólkini
í heilsumálum verða ofta
skift út. Tey hava av góðum
grundum ongar reglur at
halda seg til.

Tá ein ávís peningaup-
hædd verður avsett á figgi-
arlógina, áttu tey sum hava
ábyrgd á Landssjúkrahúsi-
num at torað at víst politik-
ararunum á, hvussu nógvan

pening brúk er fyrri. Annars
kann landsstýrisfólkikið ikki
vita, hvat krevst, sigur Joan
Ziskason.

– Ber til at seta krónur
og oyru á sjúku?

– Ein ávísan mun ber tað
til, men tað er ógíluga tor-
ført. Eitt nú ber til at rokna
út, hvussu nógvar starvs-
fólkalønir skulu til eina
deild, men her spælir tað
óvantaða eisini inn, tí neyð-
ugt kann vera við meira
fólki enn ásett.

– Eitt nú kann deild átta
hava fleiri respiratorsjúk-
lingar liggjandi. Tað krevur,
at eitt starvsfólk er til hvønn
sjúklingin. Fleiri skurðvið-
gerðir enn væntað, krevur
eisini fleiri narkosusjúkra-
systarar o.s.fr.

– Er tað ómøguligt at
skipa arbeiðið á Landssjúk-
rahúsinum?

– Um vit høvdu eina leið-
slu, við bæði sjúkrasyst-
stjóra og læknastjóra, sum
saman tóku yvirordnaðu av-
gerðirnar, so hevði myndin
verið ein onnur, sigur Joan
Ziskason.

– Kann Sjúkrasystrafel-
agið onki gera?

– Vit vóru í stríði í 1996,
har vit lögdu arbeiðið niður,
men einki hendi kortini.

Okkara primera uppgáva
er at siggja til at sáttmálin
verður hildin, og at gera vart
við okkum sum fakfelag,
men vit hava ikki leiðslu-
rættin, tó at vit kunnu peika
á brek, sigur Joan Ziskason,
sum bert hevur alt gott at
bera deildunum á Lands-
júkrahúsinum í samstarvi
við fakfelagið.

– Er pláss fyrri menniskj-
ansligu umsorganini, tá tað
so ofta verður sett niður á
viðurskiptini á stovninum?

– Mær er sagt, at sjúk-
lingarnir einki merkja, men
eg havi ilt við at trúgva tí.
Tað mugu innlagdir sjúk-
lingar sjálvir svara fyrri.

– Á slíkum arbeiðspláss,
sum hevur við sjúk fólk at
gera, má verða pláss fyrri
starvsfólkunum soleiðis, at
tey eisini kunnu hava um-
sorgan fyrri hvør øðrum.

– Hetta kundir verði øðr-
vísi, um skipaður starvs-
fólkapolitikkur var galdan-
di, sigur Joan Ziskason.

Fara til arbeiði bert fyrri at fáa lønina

Hon veit um nógvar sjúk-
rasystarar, sum bert fara til
arbeiðis fyrri at fáa lønina,
men als ikki tí tey gleða seg
at koma til arbeiðis.

– Kortini liggur tað so
djúpt í sjúkrasysturum, at tær
hava ábyrgd fyrri umsorgan-
ini og tí ikki vilja svikja
sjúklingin, men hinvegin
førir tað eisini til strongd hjá
steimum.

– Hvi er stríð og ófriður
eitt afturvendandi fyribrigði
á Landssjúkrahúsinum?

– Tá krubban er tóm, bit-
ast hestarnir, men tað kundir
verði umgingið, um partar-
nir tosaðu saman fyrri at
loysa trupulleikarnir.

– Tað eru nógvir trupul-
leikar á Landssjúkrahúsin-
um, men flestu teirra eru í
byrjanini smátrupulleikar,
ið vaksa seg stórar, tí eingin
ger nakað við málið, sigur
Joan Ziskason.